

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.7.2007
KOM(2007) 420 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET,
EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Årsrapport om gennemførelsen af tredje fase
af Tempus-programmet i 2006**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET,
EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Årsrapport om gennemførelsen af tredje fase
af Tempus-programmet i 2006**

1. FORORD

Tempus III-programmet (2000-2006) skal fremme udviklingen og moderniseringen af de videregående uddannelser i de 26 partnerlande i det vestlige Balkan, Østeuropa, middelhavsområdet og Centralasien. De højere læreanstalter har stor betydning for den sociale og økonomiske overgangsproces i partnerlandene. På de højere læreanstalter er sagkundskaben koncentreret og her udvikles menneskelige ressourcer. De forestår uddannelsen af nye generationer af ledere både i EU og i partnerlandene. Desuden bidrager mellemløselige udvekslinger i forbindelse med Tempus-programmet til at fremme den gensidige forståelse mellem EU og partnerlandene.

Siden starten i 1990 har Tempus-programmet med held bidraget til reform og modernisering af de videregående uddannelser i partnerlandene. De højere læreanstalter spiller en central rolle med henblik på en vellykket overgang til en videnbaseret økonomi og et videnbaseret samfund. De højere læreanstalter bidrager i høj grad til vækst og konkurrenceevne og spiller en afgørende rolle i forbindelse med reformdagsordenen i både EU-medlemsstaterne og i partnerlandene. Modernisering af de videregående uddannelser er blevet anerkendt som en af hovedforudsætningerne for Lissabon-strategiens succes. Strategien blev iværksat af EU i marts 2000 og tager sigte på en omstrukturering af de økonomiske og sociale systemer i EU. Samtidig har Tempus-programmet støttet partnerlandene i deres reformer af de videregående uddannelsessystemer i tråd med principperne i Bologna-processen, nemlig det nye system af akademiske grader, kvalitetssikring og anerkendelse af grader og studieperioder. Bologna-processen, som Europa-Kommissionen aktivt støtter, er en fælles reference for både EU's medlemsstater og partnerlandene.

I 2006 blev Tempus finansieret via tre eksterne programmer for regionalt samarbejde, nemlig Cards (Vestbalkan), Meda (den østlige og sydlige middelhavsregion) og Tacis (Østeuropa og Centralasien). Tempus-budgettet beløb sig i 2006 sig til 53,45 mio. EUR fordelt således på de tre regioner: Tacis: 18,25 mio. EUR, Cards: 17,2 mio. EUR, Meda: 18 mio. EUR.

En udførlig beskrivelse af Tempus-programmet findes på:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/tempus/index_en.html

Årsrapporten forelægges i henhold til artikel 11 i Rådets afgørelse om Tempus III-programmet (EFT L 120 af 8. maj 1999).

2. GENNEMFØRELSE AF TEMPUS I 2006: DE VIGTIGSTE AKTIVITETSOMRÅDER

Tempus-programmet 2006 blev gennemført med udgangspunkt i følgende prioriterede områder:

- (1) styrke udbredelsen og udnyttelsen af projekternes resultater
- (2) styrke kontrolaktiviteter i marken
- (3) styrke de nationale Tempus-kontorers rolle.

3. STYRKE UDBREDELSEN OG UDNYTTELSEN AF PROJEKTERNES RESULTATER

I 2006 iværksatte Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur (GD EAC) en række initiativer med henblik på at gøre Tempus mere synlig i partnerlandene. Det startede med enkle værktøjer såsom retningslinjer for synliggørelse, fremstilling af en DVD om "Tempus i aktion", en ny brochure, nyt pr-materiale. Siden gennemførtes en række tematiske arrangementer såsom konferencer i Amman om samarbejde mellem universiteter og virksomheder og den dertil knyttede undersøgelse "sammenkædning af arbejde og uddannelse gennem Tempus". Konferencen i april 2006, som det jordanske ministerium for videregående uddannelser og videnskabelig forskning var vært for, og undersøgelsen skabte øget opmærksomhed på universiteter, i virksomheder og blandt undervisere om betydningen af at fremme samarbejde mellem universiteter og virksomheder med det formål at øge kandidaternes beskæftigelsesegnethed og skabe nye muligheder for både universiteter og virksomheder. Eksempler på nyskabende praksis fra Tempus-projekterne blev præsenteret på konferencen og yderligere beskrevet i undersøgelsen.

I november 2006 blev der afholdt et uddannelsesseminar om kommunikation, formidling og udnyttelse af projekternes resultater for koordinatorene fra de nationale Tempus-kontorer. På det årlige møde for støttemodtagere, som fandt sted i januar 2006, handlede en særlig del især om synliggørelse og formidling.

Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur iværksatte en række regionale undersøgelser for at påvise, hvilken betydning Tempus havde haft for de højere læreanstalter, enkeltpersoner og systemer i partnerlandene siden starten. Dette foregik gennem en lang række interviews og en omfattende internetundersøgelse af de vigtigste aktører, der er involveret i eller informeret om Tempus-aktionerne i deres land. Der blev udsendt i alt 940 spørgeskemaer. Undersøgelserne blev gennemført af eksterne eksperter (fra både EU og partnerlandene), der besøgte samtlige partnerlande i perioden maj-juli. De gennemførte interviews enkeltvis og i grupper med universitetsledere og -personale, undervisere, studerende, arbejdsgivere, ngo'er, regionale og nationale uddannelsesmyndigheder.

Langt hovedparten af de personer, der deltog i undersøgelsen af Tempus's virkninger, opfattede Tempus som en vigtig dør til universitetsmiljøet i EU, som i høj grad havde bidraget til at skabe samarbejde med universiteter i EU. Med en egentlig europæisk dimension har Tempus skabt muligheder for at samarbejde med mere end et EU-land og styrke det regionale samarbejde. Tempus er det eneste program, der beskæftiger sig med samtlige aspekter af de videregående uddannelser, hvorimod andre programmer ofte kun vedrører en enkelt del af uddannelsessystemet. Tempus påskønnes for sin kontinuitet og for at have skabt en "kritisk masse", som har påvirket metoder og holdninger i en positiv retning. Disse positive ændringer anerkendes af de nationale uddannelsesmyndigheder i de fleste partnerlande. Resultaterne af undersøgelserne om Tempus' virkninger vil blive lagt til grund for drøftelserne om den fremtidige udformning af Tempus.

De nationale kontaktsteder for Tempus i medlemsstaterne spillede fortsat en vigtig rolle ved gennemførelsen af programmet ved at fremme inddragelsen af højere læreanstalter i EU gennem en informationsindsats og støtte til søgning af partnere. I 2006 blev der afholdt informationsdage for Tempus i de fleste partnerlande og i en række EU-medlemsstater.

4. STYRKE KONTROLAKTIVITETER I MARKEN

I 2004 vedtog GD EAC en overordnet politik for kontrol i marken af Tempus-programmets aktiviteter, som omfattede to grupper aktiviteter, der indbyrdes supplerer hinanden:

- Kontrolaktiviteter i marken, der blev udført i et samarbejde mellem Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF) og sagsbehandlere fra GD EAC. Dette var rettet mod ca. 10 % af de igangværende projekter (30 projekter om året). Den anden kampagne fandt sted i efteråret 2005 og foråret 2006.
- Kontrolaktiviteter i marken, der blev gennemført af de nationale Tempus-kontorer (NTO), som i princippet er rettet mod alle igangværende projekter i de respektive lande (fælles europæiske projekter og strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger). Denne aktivitet startede i begyndelsen af 2006 efter en særlig uddannelse af personalet på de nationale Tempus-kontorer.

I alt 44 projekter, der omfattede samtlige regioner, blev inspiceret i perioden 2005-2006 i den kontrolkampagne, der blev gennemført af sagsbehandlere i GD EAC/ETF. 80 projekter blev inspiceret af de nationale Tempus-kontorer.

De generelle resultater af undersøgelserne er positive til trods for enkelte marginale svagheder. Der er mange sunde projekter med gode resultater. Behovsanalyserne er som regel godt skitserede, og projekterne modsvarer ofte fakulteternes eller universiteternes strategier, som er blevet udviklet inden for rammerne af de nationale prioriteter. Derudover er nogle af projekternes stærke sider bl.a. en aktiv inddragelse af partnerskabsdeltagerne, mobilitetsplaner, støtte fra institutioner og anerkendelse. Der er dog stadig en række mindre succesrige projekter og områder, som generelt er svagere. Begrænset inddragelse af bredere målgrupper eller slutbrugere, som påvirker gennemslagskraften og bæredygtigheden, mangel på intern overvågning af ændrede behov og forudsætninger samt manglende kapacitetsopbygning blandt personalet kan betragtes som eksempler på svagheder. Disse områder behandles nu mere indgående. De projekter, der indgik i undersøgelserne, vil modtage et brev med feedback efter kontrolbesøgene, herunder anbefalinger om korrigerende foranstaltninger og områder, der kan forbedres.

Indførelsen af kontrolaktiviteter i marken i de nationale Tempus-kontorer er en positiv udvikling, som skaber nye muligheder for at berige kontrolsystemerne under Tempus. Samtidig er det også en udfordring, hvad angår harmonisering af praksis og overordnet koordinering. Det er afgørende at sikre en smidig og sammenhængende integration af en række input fra forskellige aktører (projekternes støttemodtagere, sagsbehandlere, EAC, ETF og NTO-kontrollører) i et overordnet system. Dette system blev udformet i 2006 og omfatter navnlig vejledende kriterier for bedømmelse af projekternes præstationer, et bedømmelsesværktøj og retningslinjer til opfølgning af NTO's kontrolbesøg.

"Præventiv kontrol" spiller også en afgørende rolle i programmets gennemførelsessystem. I den forbindelse blev der afholdt et møde for støttemodtagere i januar 2006 i Bruxelles, hvor der blev fokuseret på projektförvaltning.

5. KONSOLIDERE DE NATIONALE TEMPUS-KONTORERS ROLLE

Indsatsen for at konsolidere de nationale Tempus-kontorers rolle fortsatte i 2006 inden for rammerne af en række vigtige initiativer såsom deres aktive inddragelse i kontrolaktiviteter i marken. Efter udformningen af en strategi for at inddrage de nationale Tempus-kontorer i kontrolaktiviteterne i marken og et særligt kursus for sagsbehandlere i den forbindelse i oktober 2005 begyndte samtlige nationale Tempus-kontorer at udføre kontrolaktiviteter i marken i de respektive lande. Her ved 80 projekter blev inspiceret i forbindelse med den første kontrolkampagne, som de nationale Tempus-kontorer gennemførte. Det første kursus blev fulgt af en gennemgang af de nationale Tempus-kontorers kontrolpraksis og et mere praktisk kursus om rapporteringsteknikker i november 2006.

De nationale Tempus-kontorer rolle i projektudvælgelsen blev styrket, og de fik en formel rolle i evalueringen af de individuelle mobilitetsstipendier.

I maj og november blev der i Bruxelles afholdt to møder for de nationale Tempus-kontorer i partnerlandene og de nationale kontaktsteder fra EU, hvor man drøftede emner som f.eks. kommunikation, synliggørelse, projektudvælgelse og -kontrol.

Der blev gennemført Tempus-informationskampagner i alle de partnerlande, hvor der i 2006 blev afholdt indkaldelser af forslag i samarbejde med Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut.

Der blev indgået nye støtteaftaler for perioden juli 2006 – juni 2007 med Jordan, Rusland, Kasakhstan og Kirgisistan. Det nationale Tempus-kontor i Tadsjikistan blev midlertidigt lukket.

6. PROGRAMFORVALTNING

Der blev afsluttet fem udvælgelsesprocedurer i 2006. Disse omfatter udvælgelsesrunder for fælles europæiske projekter (frist 15. december 2005), strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger (frist 15. oktober 2005 og 15. februar 2006) samt individuelle mobilitetsstipendier (frist 15. februar og 15. oktober 2006). Antallet af ansøgninger i udvælgelsesrunderne er fortsat meget højt, hvilket betyder, at programmerne fortsat tiltrækker interesserede fra akademiske miljøer. Især antallet af ansøgninger til strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger er stigende, og deres indhold fokuserer mere på horisontale spørgsmål, der er af betydning for en reform og modernisering af de videregående uddannelser i partnerlandene. De detaljerede resultater af de udvælgelsesprocedurer, der blev afsluttet i 2006, findes på webstedet for programmet.

- Fælles europæiske projekter (JEP), oversigt over udvalgte projekter i 2006: 103 projekter til et beløb på i alt 43,1 mio. EUR. De fælles europæiske projekter involverer højere læreanstalter i EU-medlemsstaterne og i de 26 partnerlande.
- Strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger (SCM), oversigt over udvalgte projekter i 2006: 95 projekter til et beløb på i alt 11,7 mio. EUR. Strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger er rettet mod de videregående uddannelsessystemer og fokuserer på strategiske spørgsmål.

- Individuelle mobilitetsstipendier (IMG), oversigt over udvalgte projekter 2006: 156 projekter til et beløb på i alt 0,66 mio. EUR. De individuelle mobilitetsstipendier giver akademisk og administrativt personale fra de højere læreanstalter mulighed for at opholde sig i kortere perioder i udlandet.

De udvalgte fælles europæiske projekter ligger inden for områderne udarbejdelse af læseplaner (70 %), styring af universiteter (15 %) og opbygning af institutioner (15 %). Projekter for udarbejdelse af læseplaner dækker en lang række områder, såsom anvendt naturvidenskab, teknik, virksomhedsledelse og samfundsvidenskab. Projekter vedrørende opbygning af institutioner og universitetsstyring støtter reformer til sikring af kvalitet, undervisningskvalitet eller finansiell styring af universiteter i partnerlandene. I et flertal af landene hænger de udvalgte strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger klart sammen med Bologna-processens aktivitetsområder. De udvalgte projekter i denne programdel dækker typisk spørgsmål som udformning af systemer til kvalitetssikring eller indførelse af mekanismer til meritoverførsel. I projekterne fokuseres der også på en modernisering af universiteternes arbejdsmetoder og tjenester, herunder en opdatering af uddannelsesprogrammer, anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi og en styrkelse af internationalt samarbejde. De udvalgte individuelle mobilitetsstipendier vedrører hovedsagelig videreuddannelses- og studieperioder (79 %) og i mindre grad forberedende aktiviteter i forbindelse med fælles europæiske projekter (13 %) og deltagelse i specifikke konferencer og seminarer (8 %). Samlet set kan man konstatere, at de fremlagte projekter i stigende grad er i overensstemmelse med de nationale prioriterede områder, som partnerlandene har udarbejdet. I næsten alle udvalgte projekter er der en sammenhæng med nationale prioriterede områder.

Generelt set overholdt forpligtelsesbevillinger og udbetalinger under Tempus den fastlagte tidsplan. Visse støtteaftaler kunne ikke afsendes i henhold til tidsplanen på grund af en forsinket vedtagelse af finansieringsafgørelsen eller fordi partnerlandene underskrev finansieringsaftalerne for sent.

Andre finansielle forpligtelser i 2006 omfattede:

- Støtte til de nationale Tempus-kontorer: 5 bevillinger til i alt 0,31 mio. EUR.
- Støtte til Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts afdeling for teknisk bistand til GD EAC: 0,87 mio. EUR.
- Konferencer og seminarer: 0,63 mio. EUR.

Arbejdet med at afslutte sager om tvister i forbindelse med Tempus fortsatte i hele 2006. Hidtil har 164 tvister kunnet afsluttes fra EAC's synspunkt (svarende til 69 % af samtlige sager). De afsluttede sager omfatter 81 sager, hvor det omtvistede beløb blev afskrevet i overensstemmelse med finansforordningen, 61 sager, hvor støttemodtageren tilbagebetalte de anmodede beløb direkte til Kommissionen og 22 sager, hvor der blev sendt debetnotaer til støttemodtagerne. I 2006 blev et samlet beløb på 1,1 mio. EUR indkrævet enten ved direkte tilbagebetaling eller gennem modregningsproceduren.

7. KONKLUSION

Gennemførelsen af Tempus-programmet i 2006 byggede på en række strategiske mål, der alle er blevet nået på tilfredsstillende måde. Den fortsatte dialog med nationale myndigheder og

inddragelsen af disse ved fastlæggelsen af prioriterede områder og udvælgelsen af projekter sikrer, at de støttede aktiviteter er relevante for landets behov og i overensstemmelse med de nationale reformmål. Dette sikrer, at de nationale regeringer påtager sig et ansvar, og øger virkningen af programmets tiltag. De nationale Tempus-kontorer i partnerlandene er blevet yderligere styrket og spiller en vigtig kontaktskabende rolle i forhold til nationale myndigheder og andre aktører. Feedback fra nationale myndigheder og resultaterne af kontrollen i marken har bekræftet, at Tempus fortsat er et yderst relevant program, når det drejer sig om at støtte partnerlandene i at reformere og modernisere deres videregående uddannelser.

TEMPUS 2006 – FINANSIERINGSOVERSIGT

Tempus 2006 – Forpligtelsesbevillinger pr. region i EUR			
	CARDS	Tacis	MEDA
JEP	13 043 103	16 959 989	3 164 222
IMG	71 300	114 760	114 940
SCM	2 848 398	5 919 744	1 140 609
NTO	0	262 093	49 898
ETF	255 000	328 000	287 000
Andet	190 500	273 977	171 611
I alt	16 408 301	23 858 563	4 928 280

Tempus 2006 – Projekter udvalgt pr. region/tildelt beløb i EUR		
	CARDS	Tildelt beløb til udvalgte projekter
JEP (tidsfrist den 15. december 2005)	32	13 043 103
SCM (tidsfrist den 15. oktober 2005)	5	650 001
SCM (tidsfrist den 15. februar 2006)	18	2 198 397
IMG (tidsfrist den 15. februar 2006)	16	71 300
IMG (tidsfrist den 15. oktober 2006)	22	106 320
Total	93	16 069 121

Tempus 2006 – Projekter udvalgt pr. region/tildelt beløb i EUR		
	Tacis	Tildelt beløb til udvalgte projekter
JEP (tidsfrist den 15. december 2005)	42	17 256 709
SCM (tidsfrist den 15. oktober 2005)	24	3 112 606
SCM (tidsfrist den 15. februar 2006)	34	3 927 775
IMG (tidsfrist den 15. februar 2006)	35	128 250
IMG (tidsfrist den 15. oktober 2006)	32	138.810
Total	167	24 564 150

Tempus 2006 – Projekter udvalgt pr. region/tildelt beløb i EUR		
	MEDA	Tildelt beløb til udvalgte projekter
JEP (tidsfrist den 15. december 2005)	29	12 831 132
SCM (tidsfrist den 15. oktober 2005)	8	990 609
SCM (tidsfrist den 15. februar 2006)	6	829 906
IMG (tidsfrist den 15. februar 2006)	30	114 940
IMG (tidsfrist den 15. oktober 2006)	21	99 640
Total	94	14 866 227

- JEP: Fælles europæisk projekt; SCM: Strukturforanstaltninger og supplerende foranstaltninger; IMG: Individuelle mobilitetsstipendier; NTO: Nationale Tempus-kontorer; ETF: Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut.